

3. Обробляючи отриманні результати в ході проведеної практичного дослідження, ми отримали середньогрупові показники. У 6 класі цілісно-орієнтовний показник від 141 до 192 що свідчить про невміння дітей вирішувати певні проблеми та знаходити компроміси в деяких ситуаціях. Також ми визначили й середній коефіцієнт задоволеності учнів життям класу, який дорівнював 6,5, що в цілому свідчить про задоволеність стосунками у класі.

4. Грунтуючись на отриманих результатах можна стверджувати, що мета курсової роботи була досягнута, а завдання, які ставилися на початку, виконані

Науковий керівник: канд. біол. наук, доцентка, Мельник Т. О.

Література

1. Березутский В. Б. Социальное здоровье молодежи в региональном измерении / В. Б. Березутский, А. С. Москвич // Власть и управление на Востоке России. – 2007. – № 3. (40) – С. 105 – 112.
2. Бобро А. А. Сутність поняття “соціальне здоров'я” у науковій літературі / А. А. Бобро // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 122. – С. 19-23.
3. Гражданкина Л. В. Психолого-педагогические подходы к воспитательной работе с подростками в современной школе / Л. В. Гражданкина // Ученые записки Педагогического института СГУ им. Н.Г. Чернышевского. Серія : Психология. Педагогика. – 2010. – № 1. (Том 3). – С. 80 – 84
4. Колесов В. И. Социальное здоровье студентов / В. И. Колесов // Вестник Санкт-Петербургского университета МВД России. – 2009. – № 2. (42). – С. 217 – 229.
5. Поднебесная Э. И. Педагогические аспекты развития и укрепления социального здоровья подростков средствами информационных и коммуникативных технологий / Э. И. Поднебесная // Вестник Тамбовского университета. Серія "Гуманитарные науки". – 2007. – № 12-1. – С. 218-221.

УДК 371.72

ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я ЯК ОДНА З КОМПОНЕНТ ЗДОРОВ'Я УЧНІВ

Гетьман А.А., студентка

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

В рамках вивчення «Основ здоров'я людини» шкільної програми у закладах загальної шкільної освіти важливе значення посідає фізичний розвиток людини та зокрема учнів різної вікової категорії.

Актуальність теми дослідження: аналізуючи проблеми фізичного здоров'я людей, особливо дітей та школярів, можна зробити висновок про те, що одним із головних показників життєдіяльності є можливості організму до пристосування у навколишньому середовищі. Враховуючи, що на стан фізичного здоров'я впливає багато складових умов життя людини, потрібно актуалізувати механізми підтримання, запобігання та профілактики хвороб кожного та соціуму в цілому.

Мета дослідження: дослідити фізичне здоров'я як складову частину кожної людини, а особливо дітей.

Фізичний розвиток – це сукупність морфологічних і функціональних показників, які характеризують розвиток організму. Такий аспект здоров'я є головним показником стану здоров'я населення на певній території та за певних умов навколишнього середовища [3].

Говорячи про основні складові, на які ми відразу звертаємо увагу: маса тіла, форма тіла, виявлення певних дефектів розвитку (відсутність або недорозвиненість якихось кінцівок, утворення зайвих елементів скелету), харчування та режим дня також безпосередньо впливають на стан фізичного здоров'я. Від таких складових напряму залежать внутрішні процеси обміну речовин та енергії, передача різних нервових імпульсів,

окиснення всіх органів, тканин та клітин, достатність сил організму на виконання певної роботи та резервні можливості організму.

Головними рисами фізичного розвитку учнів є ріст та розвиток, статеве дозрівання організму та зміни, що відбуваються під час цього. Морфологічний стан організму повинен відповідати різним віковим особливостям. Говорити тільки про біологічні чинники неможливо. На фізичний стан дитини також впливають соціальний стан родини, в якій вона росте та розвивається, гігієнічні норми, клімато-географічні умови навколишнього середовища.

Аналізуючи вплив фізичного розвитку та стану здоров'я, вчені прийшли до висновку, що такі показники найбільше впливають під час активного росту дитини. Зміни в різних показниках можуть виникати під час хронічних захворювань, що буде порушувати термін вікового розвитку. Як наслідок, спостерігається дисгармонія морфологічного статусу. С.В. Попов тлумачить фізичне здоров'я як рівень росту та розвитку органів і систем організму. На відміну від нього В.І. Бобрицька висуває твердження, що фізичне здоров'я визначається красивою фігурою, здоровим волоссям, нігтями, зубами та шкірою та доцільним розвитком швидкості, сили, спритності, витривалості або гнучкості.

Саме через це більшість вчених при вивченні даної проблеми звертається до загальних антропометричних методів дослідження. Лише завдяки вивченню значної кількості аспектів індивідуальних фізичних можливостей організму та використанню методів статистики можна отримати певні ознаки та середні показники фізичного стану людини. Загальних стандартів фізичного розвитку немає.

ВИСНОВКИ:

1. Проаналізувавши наукову і медичну літературу з даної теми дослідження, були конкретизовані поняття, класифікація, типи, сутність і складові фізичного здоров'я. Було виділено основні характеристики фізичного здоров'я людини.

2. В ході дослідження розкрили питання фізичного здоров'я учнів та його умов й вплив на життя. Виділено основні методики перевірки фізичного здоров'я та проведено їх для аналізу здоров'я школярів.

3. Дослідженням було встановлено, що у 90% дітей відбулися зміни у опорно – руховій системі. У 30% дітей порушена робота кишкового тракту. Патологія органів зору спостерігалася у 15% дітей. Захворювання серцево – судинної системи були встановлені у 60% школярів. Також ми могли спостерігати проблеми з надмірною вагою у 3% учнів.

4. Ґрунтуючись на отриманих результатах можна стверджувати, що мета курсової роботи була досягнута, а завдання, які ставилися на початку, виконані.

Науковий керівник: канд. біол. наук, доцентка, Мельник Т. О.

Література

1. Арьфьєв В. Г. Здоров'я підлітків і рухова активність / В. Г. Арьфьєв. – Дніпропетровськ, 2011. – 23 с. – (Науково - практичний журнал).
2. Вітенко І. С. Основи загальної та медичної психології / І. С. Вітенко. – Вінниця: Вища школа, 2006. – 271 с. – (Навчальний посібник).
3. Горобей М. П. Загальна теорія здоров'я / М. П. Горобей, О. В. Осадчий. – Чернігів, 2017. – 211 с. – (Навчальний посібник)
4. Квашніна Л.В. Нові підходи до оцінки стану здоров'я і діагностики ранніх його порушень у дітей шкільного віку: автореф. на здобуття наук ступеня докт. мед. наук: спец. 14.00.09 «Педіатрія» / Л.В. Квашніна. – К., 2000. – 36 с
5. Неділько Т. М. Стан фізичного здоров'я дітей шкільного віку та шляхи його підвищення / Т. М. Неділько, В. П. Камінська, С. А. Руденко. – Київ, 2009. – 74 с.
6. Товт В. А. Основи теорії та методики фізичного виховання / В. А. Товт, О. А. Дуло, М. Ю. Щерба. – Ужгород: ПП "Графіка", 2010. – 22 с. – (Навчальний посібник).

РОСЛИННИЙ СВІТ ЛІСІВ ПОЛІССЯ ЯК ОБ'ЄКТ БОТАНІЧНИХ ЕКСКУРСІЙ ДЛЯ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

*Демчук В. В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри
природничих наук з методиками навчання*

Рівненський державний гуманітарний університет

Шкільна екскурсія – це форма навчально-виховної роботи з класом або групою учнів, що проводиться поза школою з пізнавальною метою при пересуванні від об'єкта до об'єкта в їхньому природному середовищі або штучно створених умовах, за вибором учителя, і по темах, пов'язаних з програмою [2].

У ході екскурсій під керівництвом вчителя, під час спостереження природних явищ в учнів розвиваються первинні уявлення про матеріальність світу, взаємозв'язки і розвиток у природі, значення природних багатств для людини, необхідність їх охорони і відтворення.

Методи проведення екскурсій привчають учнів до орієнтування на місцевості, спостереження, порівняння, встановлення зв'язку явищ і процесів, знаходження потрібних об'єктів, отримання навичок самостійної натуралістичної роботи, тобто навичок елементарного дослідження природи.

Першим необхідність екскурсій з біології практично і методично обґрунтував О.Герд. Його ідеї підтримали і розвинули такі вчені, як В. Половцев, Б. Райков, М. Верзилін, Н. Риков, В. Корсунська, Ю. Полянський, І. Пономарьова, І. Суравегіна, В. Бабарицька, А. Короткова, О. Малиновська, Б. Ємельянов та ін. [3].

Завдання екскурсій – закріпити і поглибити знання про будову і значення рослин, про різноманіття форм і пристосованості рослин до умов навколишнього середовища, показати важливість і необхідність охорони рослинного світу планети [1].

Без повноцінної екскурсії неможливо прищепити учням такі важливі якості, як спостережливість, здатність аналізувати явища природи, навчити правильно оцінювати взаємовідносини, взаємозв'язки між різними організмами і факторами середовища та багато іншого. Тільки в ході екскурсії слухачі перетворюються з «пасивних» спостерігачів явищ природи в активних, здатних проаналізувати побачене, описати і замалювати об'єкти, зробити важливі висновки про необхідність охорони тих чи інших видів [4].

Найчастіше об'єктами ботанічних екскурсій для учнів загальноосвітніх шкіл служить рослинний світ лісів, парків та заповідників, ботанічних садів, суходільних та заплавних луків, водойм і побережжя та ін.

Екологічне і господарське значення лісу

Хвойні і листяні, чисті і мішані ліси – характерні елементи рослинного ландшафту України. Вони займають приблизно 30% її території.

У північно-західних областях України ліс є основним типом рослинності. Ліси мають великий вплив на клімат.

Листкова поверхня дерев випаровує багато води, внаслідок чого повітря стає вологішим. Рух повітря, зустрічаючи на своєму шляху перепони деревних рослин, уповільнюється. Це має велике значення для накопичення і затримання зимою снігу. Під покривом лісу сніг тоне повільніше, ніж на полі, через це талі води краще проникають у ґрунт, поліпшуючи водний режим рік. Знищення лісів призводить до обміління рік, сприяє весняним розливам, посилює шкідливу дію суховіїв, що в свою чергу призводить до вітрової і водної ерозії ґрунтів, погіршення їх господарських якостей, до виникнення ярів.

З лісовим покривом пов'язаний підзолистий процес ґрунтоутворення, при якому формуються сірі лісові, опідзолені і підзолисті ґрунти.

Ліси мають велике значення для народного господарства країни: деревина та інші матеріали використовуються в будівельній, паперовій, хімічній, меблевій, фанерній, паливній та інших видах промисловості.